

Cem AVŞAR

Tekirdağ Milletvekili

Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

28498

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.05.2025

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Kadınların güçlenmesi, kadınların kendi hayatları üzerinde güç ve kontrol sahibi olmalarını ve stratejik seçimler yapma yeteneklerini kazanmaları sürecidir. Kadınların güçlenmesi beş unsurdan oluşmaktadır; “Kadınların kendi değerinin farkında olması; seçeneklere sahip olma ve bunlar arasında tercih yapma hakkı; fırsatlara ve kaynaklara erişim hakkı; ev içinde ve dışında kendi hayatlarını kontrol etme gücüne sahip olma hakkı; ulusal ve uluslararası düzeyde adil bir toplumsal ve ekonomik düzen oluşturmak için toplumsal değişimin yönünü etkileme becerileri” (EIGE, 2018).

Toplumda kadının güçlenmesi ve statü kazanması; kadın erkek eşitliği, pozitif ayrıcalık, temel hak ve hürriyetlere sahiplik, eğitimden istihdama fırsat eşitliği gibi geniş bir alanı kapsayan ve toplumsal boyutu olan bir süreçtir. Bu süreç, kadının yaşamın her alanında daha güçlü ve eşit bir konumda olmasını hedefler. Bu çerçevede güvensizlik, şiddet, cinayet, yoksulluk veya sosyal dışlanma riski, istihdama katılma oranı, eğitim vb. unsurlar bu konuma karşın tehdit oluşturmaktadır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2018-2023 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve uygulanmıştır. Bu Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nda; eğitim, ekonomi, sağlık, karar alma mekanizmalarına katılım ve medya bölümlerinden oluşan beş temel politika eksenine ilişkin mevcut durum, temel amaç, hedefler, stratejiler ve faaliyetler düzenlenmiştir. Aynı şekilde planın devamı niteliğinde olan 2024-2028 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak 5 temel eksen olarak planlanmıştır.

Öte yandan, Birleşmiş Milletler (BM) tarafından kabul edilen 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından (SKA) beşincisi “cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve tüm kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi” olarak belirlenmiştir. Kadının güçlenmesi, bireysel hak ve menfaatlerine erişim sağlaması; aile ve toplumsal yapı bakımından son derece önem arz etmektedir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

28498

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

“Kız çocukları, engelli kadınlar, yaşlı kadınlar, kırsal alanda yaşayan kadınlar, Geçici koruma/uluslararası koruma başvurusu veya statüsü sahibi kadınlar, tutuklu ve hükümlü kadınlar, şiddet mağduru kadınlar, yoksul kadınlar” söz konusu planlarda özel politika gerektiren gruplar olarak tanımlanmıştır.

Bu çerçevede açıklanan 2024 yılı resmi istatistiki veriler şu şekildedir;

- Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistiklerine göre yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında olan kadınların oranı %31,5’tur. .
- Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçlarına göre yaşadıkları çevrede gece yalnız yürürken kendilerini güvensiz hisseden kadınların oranı %35,9’dur.
- Evde yalnız olduklarında kendilerini güvensiz hisseden kadınların oranı %8,4’tür.
- Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu verilerine göre 1 Ocak - 31 Aralık 2024 tarihleri arasında toplamda 421 kadın erkekler tarafından katledilmiş, 77 kadının ölümü ise şüpheli olarak kaydedilmiştir. Katledilen kadınlardan: 201’i evli, 137’si bekar, 15’i dini nikahlı, 68’inin medeni durumu bilinmiyor.
- TÜİK’in 2024 İşgücü İstatistiklerine göre, iş gücüne katılamayan 30 milyon kişinin 21 milyonu kadınlardan oluşmuştur. 4 milyonu ev işleri nedeniyle işgücüne katılamadıklarını belirtmiştir. 1 milyon 200 bin kadın iş bulma ümidinin kalmadığını, 86 bin kadın ise, iş aradığı halde bulamadığını söylemektedir.
- Erkeklerin istihdam oranı %66,9 olurken, kadınlarda bu oran %32,5 olarak gerçekleşmiştir. Kadınların istihdam oranının erkeklerin yarısından daha az olduğu görülmüştür.
- Kadınlarda ortalama eğitim süresi 8,6 yıldır.

Bütün bu veriler birlikte değerlendirildiğinde yeterli ve gerekli tedbirlerin alınmadığı; cezasızlık algısı, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun etkin bir şekilde uygulanmaması, 'haksız tahrik' ve 'iyi hal' indirimi gibi yasal sorunlarla şiddetin ve cinayetin devam ettiğini; eğitimde ve istihdamda kadın erkek eşitliğinin sağlanmadığı; her üç kadından birinin yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında kaldığı; sokakta, evde, çarşıda korku ve güvensizliğin hakim olduğu görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Göreve başladığınız tarih olan 4 Haziran 2023’ten bu yana kaç kadın cinayeti işlenmiştir? Bu kadın cinayetleri kim tarafından-kadına yakınlık derecesi bakımından-neden işlenmiştir? Söz konusu kadınlardan kaç koruma talebinde bulunmuş ve kaç hakkında koruma kararı alınmıştır?
2. “Kadının güçlenmesi” hedefi bakımından kadına yönelik şiddeti azaltma ve kadın cinayetlerini önlemeye ilişkin ne tür ekonomik, sosyal ve yasal tedbirler alınmıştır? Söz konusu tedbirlerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?
3. 2024 Yılı Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistiklerine göre her üç kadından biri yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu riski

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

28498

Cem AVŞAR

Tekirdağ Milletvekili

Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

bertaraf etmeye ilişkin “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” çerçevesinde ne tür tedbirler alınmıştır? Bu hususta gerekli çalışmalar yapılmışsa her üç kadından birinin hala bu risk altında olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

4. Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçlarına göre kadınların %35,9'u yaşadığı çevrede gece yalnız yürürken kendini güvensiz hissetmektedir. Söz konusu güvenliği sağlamak üzere ne tür tedbirler alınmaktadır? İlgili paydaş kurumlarla bir işbirliğiniz var mıdır?
5. Bakanlığınız tarafından 2018-2023 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve uygulanmıştır. Söz konusu eylem planının çıktılarının ‘kadının güçlenmesi ve toplumsal statüsü’ bakımından gerekli etki analizleri yapılmış mıdır? “Eğitim, ekonomi, sağlık, karar alma mekanizmalarına katılım ve medya” gibi temel eksenlerde belirlenen hedeflere ulaşma oranı nedir?
6. Söz konusu planlarda özel politika gerektiren gruplar olarak tanımlanan “Kız çocukları, engelli kadınlar, yaşlı kadınlar, kırsal alanda yaşayan kadınlar, geçici koruma/uluslararası koruma başvurusu veya statüsü sahibi kadınlar, tutuklu ve hükümlü kadınlar, şiddet mağduru kadınlar, yoksul kadınlara” ilişkin ne tür özel politikalar yapılmıştır? Bu politikaların somut çıktılarının topluma yansımaları bakımından yeterli iyileşmeleri sağladığını düşünüyor musunuz? Şayet yeterli değilse ne tür tedbirler almayı planlamaktasınız?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA